

St. John Climacus

THE LADDER OF DIVINE ASCENT

Translated from Old Greek into Old Georgian

by St. Euthymius the Athonite

10th century

წმიდა იოვანე სინელი

კლექსი, რომელ აზს კიბე

თარგმნილი წმიდა ეფთვიმე მთაწმიდელის მიერ

გამომცემლობა „ბეთანია“

თბილისი

2016

ტექსტი გამოსაცემად მომზადდა მზოვრეთის მამათა
მონასტერში

რედაქტორები: ვლადიმერ ნამალაშვილი
რუსუდან ბუაჩიძე

რეცენზენტი: ანა ხარანაული

© მზოვრეთის მამათა მონასტერი, 2016

© გამომცემლობა „ბეთანია“

ISBN 978-9941-0-8601-4

საძიებელი

წინასიტყვაობა	7
ეფთვმე მთანმიდელის წინასიტყვაობა	13
თქუმული დანიელ მონაზონისა	14
ცხორებად წმიდისა იოვანე სინელ მამასახლისისა.....	17
ეპისტოლჳ წმიდისა იოვანე რაითელ მამასახლისისაჲ	25
ეპისტოლჳ წმიდისა იოვანე სინელ მამასახლისისა	27
თავი 1. გამოსლვისათჳს სოფლით	30
თავი 2. სიძულილისათჳს სოფლისა და მონაგებთა მისთა	45
თავი 3. უცხოებისათჳს.....	51
სიზმართათჳს	58
თავი 4. მორჩილებისათჳს	61
თავი 5. სინანულისათჳს	109
თავი 6. ჳსენებისათჳს სიკუდილისა.....	127
თავი 7. გლოვისათჳს	133
თავი 8. ურისხველობისათჳს და გულისწყრომისა	151
თავი 9. ძჳრისჳსენებისათჳს.....	160
თავი 10. ძჳრისზრახვისათჳს და განკითხვისა	164
თავი 11. დუმილისათჳს და მრავალმეტყუელებისა	168
თავი 12. ტყუილისათჳს	171
თავი 13. მონყინებისათჳს.....	174
თავი 14. ნაყროვანებისათჳს	177
თავი 15. სინმიდისა და ქალწულებისათჳს.....	186
თავი 16. ვეცხლისმოყუარებისათჳს.....	211
თავი 17. უპოვარებისათჳს.....	213
თავი 18. გულფიცხელობისათჳს და უღმობელობისა	216

თავი 19. ძილისათვის და მრავალთა თანა ლოცვისათვის.....	220
თავი 20. მღვდარებისათვის ჯორცთაჲსა	222
თავი 21. მოშიშებისათვის	226
თავი 22. ცუდადმზუაობრობისათვის.....	229
ამპარტავანებისათვის	238
თავი 23. გულისსიტყუათათვის გამობისათა	245
თავი 24. სინრფოებისათვის და სიმშკდისა და უმანკოებისა და გულარძნილებისა	249
თავი 25. სიმდაბლისათვის	254
თავი 26. დიაკრისისათვის	270
განკითხვისა და გულისჯმის-ყოფისათვისვე.....	295
თავნი სხუანი სათნოებათათვის	315
თავი 27. დაყუდეებისათვის ჯორცთა და სულისა.....	323
დაყუდეებათათვის თკთოსახეთა	329
თავი 28. ლოცვისათვის.....	344
თავი 29. უვნებლობისათვის და სისრულისა	357
თავი 30. სამებისა მისთვის სათნოებათაჲსა: სარწმუნოებისა, სასოებისა და სიყუარულისა.....	363
კიბჭ სათნოებათაჲ	370
მწყემსისა და წინამძღურისა მიმართ	371
ანდერძები	395
ლექსიკონი.....	396

წინასიტყვაობა

ღირსი იოვანე სინელი (იგივე კიბისალმწერელი, სინას მთის ილუმენი, VI-VII სს.) მართლმადიდებელი ეკლესიის ერთ-ერთი უდიდესი წმინდანია. მის კალამს ეკუთვნის თხზულება „კლემასი“, ანუ „კიბჭ სათნობათა“, რომელიც ავტორმა თანამედროვეთა და საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით დაწერა. თხზულება მონაზვნური ცხოვრების ყველა სფეროს ეხება და წარმოადგენს უდიდეს სახელმძღვანელოს მათთვის, ვისაც ზეციური მოქალაქობა და ღმერთთან მიახლება განუზრახავს. სწორედ ამიტომ მას მონაზონთა მეორე სახარება-საც უწოდებენ.

* * *

ღირსი მამის წარმომავლობა უცნობია. ვიცით მხოლოდ ის, რომ 16 წლის იყო, როდესაც მონაზვნად აღიკვეცა და, რომ მის მოძღვარს მარტვირი ერქვა. ცხოვრების აღმწერელის ცნობით, მონაზვნად აღკვეცამდე მას, როგორც ჩანს, გარკვეული საერო განათლება მიუღია¹, თუმცა ამას მისთვის ხელი არ შეუშლია დამონაფებოდა „კაცსა ლიტონსა სწავლათა შინა ჯორციელთა“, რადგან თავიდანვე მოიგო სიმდაბლე და წარდევნა ვნება „თვთრჩულობისა და ნებისა თვისისა შედგომისა“.

მოძღვრის გარდაცვალების შემდეგ, 18 წლისა, უდაბნოში გავიდა და დაყუდების ღვანლს შეუდგა. ამისათვის, დიდი მონასტრიდან მოშორებით, მანძილზე „ვითარ ხუთ მილიონ“², აიშენა სენაკი და ორმოცი წლის განმავლობაში აქ მოსაგრეობდა. მისი ღვანლის უდიდესი ნაწილი დაფარული

---

¹ „სწავლულ იყო სიბრძნითა ფილაფოზობისაჲთა“ – ამ ცნობაზე დაყრდნობით ვარაუდობენ, რომ ის დიდებულთა გვარიდან იყო.

² დაახ. 8 კმ.

იყო. ცნობილია მხოლოდ ის, რომ საკვებს ძალზედ მცირეს ლეზულობდა, ადამიანების ნახვას ერიდებოდა და უმეტეს ხანს მდუმარებდა; ეძინა მხოლოდ იმდენი, რომ გონება არ დაზიანებოდა. მისი უმთავრესი საქმე ლოცვა იყო, ხელსაქმედ კი, მოწყინებისგან თავის დასაცავად, წიგნების გადაწერა ჰქონდა.

მონაფე მხოლოდ ერთი ჰყავდა, სახელად მოსე, თუმცა, როგორც ნამდვილ ბერსა და გამოცდილ მოძღვარს, რჩევისა და კურნებისათვის მრავალი მიმართავდა. მისი უდაბნოში გასვლიდან 40 წლის შემდეგ კი, როგორც ნაწინასწარმეტყველები იყო, ღირსი მამა, ძმათა იძულებით, სინას მონასტრის¹ წინამძღვარი (მამასახლისი) გახდა, რომელშიც აღასრულა თავისი წმინდა სიცოცხლე და „მიიცვალა ღმრთისა სასუფეველად ცათად“², საუკუნო მემკვიდრეობად კი საკუთარი თხზულება – „კლემაქსი“, ანუ „კიბჭ სათნოებათა“ დაგვიტოვა.

* * *

„კიბჭ სათნოებათა, ცად აღმყვანებელი“ – იოვანე სინელმა იოვანე რაითელის (რაითის მონასტრის ილუმენის) თხოვნით დაწერა. თხზულება ორი ძირითადი ნაწილისაგან შედგება:

---

¹ უფრო დაზუსტებით, წინამძღვარი მონასტრისა – „შეუწველი მაცვალი“, რომელიც შემდგომში გახდა წმიდა ეკატერინეს მონასტერი.

² სხვა წყაროებით, ღირსი მამა გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე გადადგა წინამძღვრობიდან და მემკვიდრედ ღვიძლი ძმა, გიორგი დატოვა, თვითონ კი კვლავ ძველი მოღვაწეობის ადგილს დაუბრუნდა, სადაც გარდაიცვალა კიდევაც. ღირსი ანასტასი სინელის ცნობით, გიორგიმ ძმა მხოლოდ 10 თვე იგლოვა, რადგან „ზამთრის დღეების“ დასრულებისთანავე თავადაც გარდაიცვალა. ამ ცნობიდან შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ იოვანე სინელი გაზაფხულზე მიიცვალა. საეკლესიო ტრადიციით ეს 30 მარტს მოხდა.

- პირველ ნაწილში, რომელიც 30 თავად არის დაყოფილი და რომელიც თხზულების უდიდეს ნაწილს მოიცავს, მოცემულია სახელმძღვანელო რჩევები მონაზონთათვის;
- მეორე ნაწილი მიმართულია მწყემსებისა და წინამძღვრებისადმი და ქართული თარგმანის ხელნაწერებში ერთ მთლიან თავად არის წარმოდგენილი.

ტრადიციულად, თხზულების ამ ორ ნაწილს ხელნაწერებსა და გამოცემებში წამძღვარებული და დართული აქვს შემდეგი ტექსტები:

- დანიელ რაითელის მიერ შედგენილი ზანდუკი და იოვანე სინელის მოკლე ცხოვრება;
- ეპისტოლე იოვანე რაითელისა იოვანე სინელის მიმართ;
- საპასუხო ეპისტოლე იოვანე სინელისა იოვანე რაითელის მიმართ;
- თხზულების ცალკეულ ადგილთა განმარტებები, შედგენილნი სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ავტორთა მიერ;
- სათნოებათა კიბის „საფეხურების“ ჩამონათვალი.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, თხზულების ძირითადი ნაწილი 30 თავად იყოფა; თითოეულ თავში რომელიმე კონკრეტულ ვნებაზე, ან სათნოებაზეა საუბარი. მიუხედავად საკმარისი დამოუკიდებლობისა, თითოეული თავი ძალზედ მჭიდრო კავშირშია ერთმანეთთან და სულიერი ცხოვრების ერთგვარ იერარქიას გამოხატავს.

პირველ სამ თავში, სადაც საუბარია სოფლიდან გამოსვლის (1), მისი სიძულვილისა (2) და უცხოების (3) შესა-

ხებ, ჩამოყალიბებული და განმარტებულია მონასტრული ცხოვრების საფუძვლები; მომდევნო თავებში აღწერილია ის ძირითადი სათნოებები (თავები 4-7: მორჩილება, სინანული, სიკვდილის ხსოვნა, გლოვა), რომელთა მოხვეჭასაც მუდმივად უნდა ცდილობდეს მონაზონი, და სხვადასხვა ვნებები (თავები 8-23: მრისხანება, უღებება, ნაყროვანება, და ა.შ.), რომელთაც ის გამუდმებით უნდა ებრძოდეს. ხოლო ნაყოფად წარმატებული ბრძოლისა იოვანე სინელი ასახელებს სინრფოებას (24), სიმდაბლეს (25) და გულისხმისმყოფელობას (26), რომლებსაც მოღვაწე დაყუდების (27), ლოცვის (28), უვნებობის (29) და სიყვარულის (30) უმაღლეს საფეხურებამდე აჰყავს.

სულიერ კიბეს ბოლო საფეხური არ აქვს, რადგან თუ ზეალსვლის ბოლო სიყვარულია, მაშინ იოვანე სინელის სიტყვებით „სიყუარული არასადა დასრულდების ... და უკუეთუ მას შინა წარვემართნეთ, არაოდეს დავსცხრეთ არცა ამას სანუთროსა, არცა მას საუკუნესა ნათელსა ზედა კუალად სხკსა ნათლისა მოღებად და გულისჯმის-ყოფისა კეთილისა“ (თავი 26, 173).

* * *

ქართულ ენაზე თხზულების პირველი თარგმანი IX საუკუნეზე ადრინდელ პერიოდს განეკუთვნება. მისი ტექსტი მხოლოდ 907 წლის ერთადერთ, სწორედ სინას მთის წმ. ეკატერინეს მონასტრის ქართულ ხელნაწერშია შემორჩენილი (Sin.35).

„კლემაქსის“ ქართულ ენაზე მეორედ თარგმნა ეფთვიმე მთაწმიდელის სახელთან არის დაკავშირებული. წმინდა მამის სიტყვებით, რადგან „პირველსა მას თარგმანსა მრავალი მრუდად დაენერა და მრავალი დაეგდო“, მან, ეფთვიმემ, მამამისის, იოვანე მთაწმიდელის ბრძანებით, თავიდან თარგმნა მთელი თხზულება ისე, როგორც „მას წმიდასა (ე.ი. იოვანე სინელს) თვთ ეთქუა ბერძულად“.

ქართულ ენაზე არსებობს „კლემაქსის“ მესამე თარგმანიც, რომელიც გელათის ლიტერატული სკოლის პრინციპებითაა განხორციელებული პეტრე გელათელის მიერ. თარგმანი სიტყვასიტყვით მისდევს ბერძნულ დედანს, მაგრამ მისი ენა ძალზე მძიმე და ბუნდოვანია; სწორედ ამიტომ, ამ თარგმანმა ფართო გავრცელება ვერ ჰპოვა, განსხვავებით ეფთვიმე მთაწმიდელის თარგმანისაგან.

წინამდებარე ტექსტი სწორედ ეფთვიმეს თარგმანის პუბლიკაციას წარმოადგენს.¹ იგი დადენილია შვიდი უძველესი ხელნაწერის მიხედვით:

1. Ath.5 – 983 წ.
2. A-134 – XI ს
3. A-285 – XI ს.
4. A-445 – XI ს.
5. Jer.96 – XI ს.
6. Jer.20 – XII-XIII ს.ს.
7. H-1669 – XII-XIII ს.ს.

ძირითად ტექსტად აღებულია ათონის მთაზე დაცული 983 წლის ხელნაწერი – Ath.5, გადანერილი იოვანე და ეფთვიმე მთაწმიდელების სიცოცხლეშივე, იოვანე სვინკელის მიერ. ნაკლები თავები და ცალკეული მუხლების მცდარი იკითხვისები შევავსეთ და შევასწორეთ სხვა ხელნაწერების მიხედვით.

ფართო მკითხველისათვის განსაზღვრულ ამ გამოცემაში ხელნაწერის ტექსტი, რომელიც ქართული ენის გარდამავალი პერიოდისთვის ტიპიური ენობრივი და ორთოგრაფიული

---

¹ კლემაქსის ეფთვიმესეული თარგმანი გამოიცა ფოთში 1902 წელს და შემდეგ განმეორდა. ტექსტი სავსეა სხვადასხვა სახის შეცდომით, რომელიც ახალ ქართულ თარგმანშიცაა გადმოყოლილი.

სიჭრელით ხასიათდება, გამართულია დღევანდელი ორთოგრაფიული ნორმების მიხედვით.

გამოცემას, მისი დანიშნულებიდან გამომდინარე, არერთვის კრიტიკული აპარატი, ტექსტში არ არის ასახული ხელნაწერთა არშიებზე არსებული ცალკეულ გადამწერთა თუ მკითხველთა მინაწერები.

ათონური და იერუსალიმური ხელნაწერების მოპოვებაში გაწეული დახმარებისათვის მადლობას ვუხდით მეცნიერებათა აკადემიის ბიბლიოთეკის დირექციას; მადლობას ვუხდით ყველა იმ ადამიანს, ვინც თავისი წვლილი შეიტანა ამ საქმეში და რომელთა დახმარებისა და რჩევების გარეშეც ეს წიგნი დღის სინათლეს ვერ იხილავდა. დაე ღმერთმან მიაგოს მათ სასყიდელი მათი.

მზოვრეთის მამათა მონასტერი

ეფთვმე მთანმიდელის წინასიტყვაობა

ესე საცნაურ იყავნ ყოველთა, რომელნი იკითხვიდეთ, ანუ სწერდეთ წმიდასა ამას წიგნსა, წმიდანო ღმრთისანო, ვითარმედ ნეტარსა ამას მამასა, რომელსა ესე სულთა განმანათლებელი წიგნი უთქუამს, არა-თუ „კლემაქსი“ ეწოდების – ნუ იყოფინ! – არამედ იოვანე არს სახელი მისი; ხოლო „კლემაქსი“ წიგნსა ეწოდების, და არს „კლემაქსი“ ბერძულითა ენითა, ვითარმედ კიბჭ-ო.

ხოლო ამისთვის ეწოდების წიგნსა ამას „კიბჭ“, რამეთუ ვითარცა კიბჭ სათნოებათაჲ შექმნა წიგნი ესე, და მდაბალთა საქმეთაგან იწყებს, და თანა და თანა მაღალთა მიმართ აღვალს, ვითარცა თვთ აღსასრულსა წიგნისასა ჰპოოთ გამოსახული კიბჭ სათნოებათაჲ.

ხოლო რომელსა გამოკრებული იგი მცირედი პირველეთარგმნა, კლემაქსი ეთქუა მის წმიდისადა. ან უკუეთუ ვინ წიგნისა სახელსა იტყოდის, თქუნ – „კლემაქსი“, რომელ არს კიბჭ, ხოლო უკუეთუ წმიდისა მის სახელსა იტყოდის, თქუნ – „იოვანე“.

ვინათგან უკუე პირველსა მას თარგმანსა მრავალი მრუდად დაწერა და მრავალი დაეგდო, ამისთვის მე, გლახაკმან ეფთვმე, ბრძანებითა წმიდისა მამისა ჩემისა იოვანესითა ვითარგმნე ესე, ვითარცა მას წმიდასა თვთ ეთქუა ბერძულად, რამეთუ ბერძენი იყო იგი ნათესავით.

ან უკუე, რომელნიცა იკითხვიდეთ ამას წმიდასა წიგნსა, ლოცვა-ყავთ წმიდათა მამათა ჩუენთათკს, იოვანესთკს და იოვანე სუნკელისათკს და ჩემთკსცა, ცოდვილისა ეფთვმესა. და რომელნი სწერდეთ, ვითარცა აქა ჰპოოთ, ეგრე დაწერეთ. და თავნი ვითარცა აქა იყვნენ, ეგრე დასხენით, რამეთუ მეცა ვითარცა მიპოვნიან, ეგრე დამისხმან ყოველნი წითლითა. და ამათცა სიტყუათა ნუვინ დაჰყრით, არამედ დასწერდით ღმრთისათკს და ჩემსაცა გლახაკისა სახელსა.

კიბჭ სათნოებათაჲ, ცად აღმყვანებელი

თქუმული დანიელ მონაზონისა რაითელისაჲ,
ნიგნისა ამისთჳს სულთა განმანათლებელისა,
რომელსა ეწოდების „კლემაქსი“, რომელ არს კიბჭ

რომელთა ჰნებაჲს ნიგნსა მას ცხოვრებისასა ცათა შინა დაწერად სახელები მათი და ისწრაფიან კეთილთა მათ მიმართ ზეცისა ნეტარებისათა აღსლვად, კეთილი სახც და სწავლაჲ სრბისა მის მათისაჲ უჩუენოს წმიდამან ამან ნიგნმან. რამეთუ, რომელნიცა ამას აღმოიკითხვიდენ, პოონ წინამძღუარი უცთომელი, რომელი უძლოდის სასუფეველისა მიმართ ცათაჲსა ყოველთა, რომელნი შეუდგენ მას, და ყოველთაჲვე შემაბრკოლებელთა ქვათაგან დაიცვნეს იგინი შეუბრკოლებელად და ექმნას კიბჭ ქუეყანით ცად აღმართებული და მიმყვანებელი ქუეყანით წმიდისა მის მიმართ წმიდათაჲსა, რომელი გამოაჩინებს ღმერთსა თავსა ზედა თჳსსა მდგომარედ. და მსგავსი არს კიბისაჲ მის, რომელი ოდესმე ვნებათა დამთრგუნველმან იაკობ იხილა, გან-რაჲ-ისუენებდა სარეცელსა მას ზედა მოღუანებისასა.

ამისთჳს უკუე გევედრები, ძმანო, აღვცდეთ ჩუენცა სარწმუნოებით და სურვილით სულიერსა ამას და ცად აღმყვანებელსა კიბესა, რომლისა პირველი აღსავალი კიბისაჲ გუასწავებს კეთილად:

- ა. სოფლისა ამის ამაოჲსა განშორებისათჳს
- ბ. სიძულილისათჳს სოფლისა და საქმეთა მისთა
- გ. უცხოებისათჳს, რომელსა შინა იტყჳს სიზმართათჳსცა ცუდთა
- დ. ნამებისა მისთჳს, რომელი იქმნების მორჩილებისა მიერ
- ე. სინანულისათჳს, რომელსა შინა იტყჳს დილეგისა მისთჳს

- ვ. წსენებისათვის სიკუდილისა
- ზ. ცოდვათა განმნმედელისა გლოვისათვის
- წ. ურისხველობისათვის
- თ. ძკრისწსენებისათვის
- ი. ძკრისზრახვისათვის
- ია. დუმილისათვის
- იბ. ტყუილისათვის
- იგ. მონყინებისათვის
- იდ. ნაყროვანებისათვის
- იე. სიძვისათვის
- ივ. ვეცხლისმოყუარებისათვის
- იზ. უპოვარებისათვის
- იწ. უღმობელობისათვის
- ით. გალობისათვის კრებულთა შორის
- კ. მღკძარებისათვის
- კა. მოშიშებისათვის
- კბ. ზუაობისათვის
- კგ. ამპარტავანებისათვის, რომელსა თანა იტყვს გამობისათვისცა¹
- კდ. სიმშკდისათვის და სინრფოებისა
- კე. სიმდაბლისათვის
- კვ. განკითხვისა და გულისწმის-ყოფისათვის
- კზ. დაყუდებისათვის და განშორებისა და დაცვისა გონებისა
- კწ. ლოცვისათვის გონებითა შემოკრებულთა
- კთ. უვნებელობისათვის
- ლ. სიყუარულისათვის და სარწმუნოებისა და სასოებისა

---

¹ მიუხედავად ზანდუკში ამგვარი თანმიმდევრობისა, უშუალოდ ტექსტში, ყველა ხელნაწერში 22-ე და 23-ე თავები ასეა წარმოდგენილი: თავი 22 – ზუაობისა და ამპარტავანებისათვის; თავი 23 – გამობისათვის.

რამეთუ ისწრაფა კეთილად ღმერთშემოსილმან მან მამან იოვანე და ყოველივე სამონაზნოღსა ცხოვრებისა საქმწ შემოკრიბა წიგნსა ამას შინა. დაყო რიცხვ კიბეთა ამათ სულიერთად შემსგავსებულად უფლისა ჯორციელისა ჰასაკისა წელთა, რამეთუ ოცდაათისა წლისამან ნათელ-ილო უფალმან იესუ ქრისტე, და ეგრეთვე ამან ოცდაათისა აღსავალისა კიბწ გამოგვსახა, რომლისაცა უკუეთუ თავსა მივიწინეთ, ვიყვნეთ მიერთგან სრულ და დაუცემელ, ხოლო რომელი ჯერეთ არღა აღსრულ იყოს კიბესა ამას ზედა, არს იგი ჩჩვლ და ყოველსავე წამებასა ზედა გულისასა უჴმარ და არა სარწმუნო.

ხოლო ჩუენ ჯერ-ვიჩინეთ, რადთა პირველად აქა დავაწესოთ ყოვლადბრძნისა მის ცხოვრებად მოკლედ, ძალისა მისებრ ჩემისა, ვითარცა მივსწუეთ ცნობად, რადთა ვხედვოდეთ შრომათა მისთა და არა ურწმუნო ვიქმნეთ სიტყუათა მისთა.

ცხოვრებად წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა
იოვანე სინელ მამასახლისისა,
მოძღურებით განთქუმულისადა, სულთა
განმანათლებელისადა, ქეშმარიტად სანატრელისადა,
რომელი-ესე აღწერა დანიელ მონაზონმან
რაითელმან

საყუარელნო ძმანო, ვერ შემძლებელ არს სიტყუად ჩემი
თქუმადა, თუ რომელი იყო ქალაქი, რომელსა შინა იშვა და
აღიზარდა ახოანი ესე მწედარი ღმრთისმსახურებისადა პირ-
ველ შესლვისა მისისა მოღუანებისა სარბიელსა, რამეთუ
არა უწყი იგი ქეშმარიტებით. ხოლო თუ რომელი არს, რო-
მელსა შინა ან იყოფის და უკუდავებისა ნეტარებითა იშუებს
ყოვლადქებული იგი, მას ქალაქსა ყოვლადვე არა უმეცარ
ვარ, რამეთუ იყოფის იგი ან მას ქალაქსა შინა, რომელ-
სა შინა მკვდრ არიან იგინი, რომელთათჳს ჳმამალაი იგი
ნესტჳ ეკლესიისადა პავლე ქადაგებს, ვითარმედ: „რომელ-
თადა-იგი მოქალაქობადა ცათა შინა არს“ (შდრ. ფილიპ. 3,20).
მუნ იყოფის ესე სანატრელი და იშუებს საცნაურად განუძ-
ღომელთა მათ შინა კეთილთა, და უხილავსა მას სიკეთესა
და მიუნთომელსა გონებით განიცდის, და ღირსნი ოფლთა
მისთა სასყიდელნი მოეფინებიან მის ზედა, და შრომათა მის-
თათჳს პატივი მოუღებეს – ზეცისა სასუფეველი, და არს
და იყოს უკუნისამდე მათ თანა, რომელთა ფერჳნი დგანან
სინრფელესა შინა.

ხოლო თუ ვითარ უნივთოთა მათ თანა შეერთო ნივ-
თიერი ესე, – მიგითხრა თქუნ კეთილად:

იყო ათექუსმეტისა წლისადა ჳორციელითა ჳასაკითა სა-
ნატრელი იგი, ხოლო ათასის წლის იყო გონებისა სიბრძნი-
თა, რაჟამს-იგი შენირა ესრეთ თავი თჳსი მსხუერჳლად ნებ-
სით შენირულად დიდისა მის მღდელთმოძღურისა, რომლისა

მიმართ შეწირნა ჯორცნი მთასა მას სინისასა, ხოლო სული – მთასა მას ზეცისასა. და ესრეთ, უცხოებისა მის მიერ, რომელ წინამძღუარი არს სათნოებათაჲ, აღმოფხურა კადნიერებისა ვნებაჲ ძირითურთ, და მოიგო სიმდაბლჳ შუენიერი, და წარდევნა კეთილად მაცთური იგი ვნებაჲ თვთრჩულობისა და ნებისა თვისისა შედგომისაჲ; რამეთუ მოუდრიკა ქედი მოძღუარსა სულიერსა, რადთა უშრომელად და უღელვოდ ვიდოდის ფიცხელსა მას ზღუასა შინა ამის ცხორებისასა. და ესრეთ დაამორჩილა თავი თვისი მოძღუარსა, ვითარმცა უსიტყუელი და ნებისაგან განშორებული სული აქუნდა.

და საკვრველი ესე იყო, ვითარმედ, რომელი-იგი სწავლულ იყო სიბრძნითა ფილაფოზოზობისაჲთა, დაემონაფა კაცსა ლიტონსა სწავლათა შინა ჯორციელთა, ხოლო ზეცისასა – გონებითა და სათნოებითა, და სიმდაბლითა განდევნა ფილაფოზოზობისა ზუაობაჲ.

და ეწოდებოდა მოძღუარსა მისსა, რომელმან აღკუეცა იგი, მარტკრი, რომელი დამკვდრებულ იყო უშინაგანეს წმიდისა მამისა ანტონისა, რომელი-იგი ახლავს ზღუასა მენამულსა. მაშინ დაესხნეს მონასტერსა ამათსა წარმართნი, რომელნი-იგი იყოფებიან მათათა მათ შინა, და მოაოვრეს მონასტერი და მოკლნეს ექუსნი მამათაგანნი. და ერთსა მას მოკლულთაგანსა ერქუა სახელი კონონ, და დაფარულთა მცნობელი იყო, და იყო მის თანა მადლი წინაღწარმეტყუელებისაჲ.

ხოლო მამამან მარტკრი აღიხუნა გუამნი მათნი და დამარხნა ქუაბსა შინა ერთსა, და დაყო კარი ქუაბისაჲ მის ლოდებითა დიდებითა, და დაგოზა კირითა, და დაწერა მას ზედა სახელეები წმიდათაჲ მათ. და შემდგომად ორისა დღისა მივიდა ხილვად საფლავისა მის, ნუუკუე გამო-რასმე-ეთხაროს მხეცთაგანსა, და პოვა ზედანერილი იგი შეუხებელად, და ნიშანი იგი სასწავლელად საფლავსა მას ზედა ეგნეს შეუცვალებელად.

მაშინ განალო და შევიდა შინაგან, რადთამცა გამოიხუნა იგინი. და შე-რად-ვიდა შინა, არა პოვნა ორნი გუამნი მათ-განნი, რამეთუ მიეცვალნეს ბრძანებასა ღმრთისასა, ვინაეცა უნდა მას – გუამი ამბა კონონისი და გუამი სხვსა ძმისა დისაჲ.

ხოლო კუალად პირველსავე სიტყუასა ჩუენსა მოვიდეთ. რამეთუ რაჟამს ნეტარი მამაჲ ჩუენი იოვანე მონაზონ იქმნა, ათექუსმეტისა წლისაჲ იყო. და წარიყვანა იგი მამამან მარტკრი იოვანეს თანა, კურთხეულისა მის ბერისა, რომელი დამკვდრებულ იყო უდაბნოსა გარე კედარისასა, და მის თანა – მონაფჴ მისი სტეფანე. და ვითარ იხილნა იგინი ბერმან, აღდგა და წყალი შთაასხა ფილსა მცირესა და დაჴბანნა ფერჴნი მონფისანი და ამბორს-უყო ჴელთა მისთა და არა დაჴბანნა ფერჴნი მოძღურისა მისისანი. ხოლო სტეფანე, მონაფჴ ბერისაჲ, დაბრკოლდა გულსა შინა თვსსა, რაჟამს იხილა ესე. და ვითარცა წარვიდა ამბა მარტკრი და მონაფჴ მისი, ცნა ბერმან მამამან იოვანე, რამეთუ დაფარულთა მცნობელი იყო, ვითარმედ მონაფჴ გულსა შინა თვსსა დაბრკოლებულ არს და ჴრქუა მას ბერმან: „რადსათვს დაბრკოლებულ ხარ, შვილო? ჴემმარიტად გეტყუ, ვითარმედ არა უწყი ყრმაჲ ესე, გარნა მამასახლისაჲ მთისა სინისა, და ფერჴნი მამასახლისისანი დამიბანიან“. და შემდგომად ორმეოცდასამისა წლისა მამასახლისი იქმნა მონაფჴ მთასა სინასა, ვითარცა წინაჲსწარმეტყუელა მისთვს ბერმან.

და არა ხოლო თუ ამან ბერმან ოდენ წინაჲსწარმეტყუელა მისთვს, გარნა ევსტრატიცა მარტოდმყოფმან, რომელი-იგი არა ვიდრე გამოვიდის გარე დღითგან, რომელსა შინა მონაზონად აკურთხა იგი მამამან ანასტასი, მამასახლისმან სინისამან. და იხილა მან იგი, გარდამომაჲვალი მთით წმიდით მოძღურისა თვსისა თანა, და მოუწოდა ბერმან მამასა მარტკრის და ყრმასაცა და ჴრქუა ბერსა: „მითხარ მე, მამაო, ვინაჲ არს ყრმაჲ ესე, ანუ ვინ არს, რომელმან აღკუეეცა

ესე?“ ჰრქუა მას მამამან მარტკრი: „მონა შენი არს, მამაო, და მონაფჳ ჩემი“. ჰრქუა მას წმიდამან მამამან ევსტრატი: „ნეტარ ხარ შენ, მამაო მარტკრი! ვინმე მივიდეს და უთხრას მამასა ანასტასის, სინელ მამასახლისსა, ვითარმედ: მამასახლისი მთისა სინისაჲ აღიკუეცა დღეს“.

და ჭეშმარიტად, ვითარცა წინაღწარმეტყუელეს მამათა წმიდათა მამისა ჩუენისა წმიდისა და კურთხეულისა იოვანეს ზედა, ეგრეცა იყო სრული და ღირსი მისთვის, და ყოვლითავე სახითა თითოფერთა სათნოებათა კეთილთაგან სრულ იყო, ამისთვისცა მამანი მთისა სინისანი მეორედ მოსედ უწოდდეს.

ხოლო ვითარცა იქმნა ნეტარი ესე ათრვამეტის წლის, მიავლინა მეუფისა ზეცათაჲსა მოძღუარი და მასწავლელი მისი, ვითარცა მეოხი და მვედრებელი, ხოლო თვთ განვიდა ბრძოლად უდაბნოს. და ვითარცა საჭურველნი, ჳელთა თვსთა აქუნდეს ლოცვანი მისნი, და ესრეთ შევიდა ღუანლსა დაყუდებისასა განშორებულად მონასტრისაგან დიდისა, ვითარ ხუთ მილიონ; ალაშენა საყოფელი თვისი ადგილსა, რომელსა ეწოდების „თულის“, და მუნ დაყო ორმეოცი წელი თვნიერ ყოვლისავე სულმოკლებისა, და მძაფრითა მით სიყუარულისა ღმრთისა ცეცხლითა აღეტყინებოდა მარადის.

არამედ ვინ-მე შეუძლოს სიტყვთ გამოცხადებად ღუანლთა მათ, რომელთა იგი მუნ აღასრულებდა, ანუ ვითარ-ვინ გამოთქუნეს საქმენი მისნი, რომლისა სათნოებანი ყოველნი კაცთაგან ფარულად აღესრულებოდეს? რამეთუ საქამადი მისი იყო ესევეთარი, რომლისა თვნიერ შეუძლებელ არს ყოფად, და იგიცა მცირედ ფრიად; და ნაკლულევანებითა მით მძლავრსა მას მუცელსა მოაყმობდა და აღვრ-ასხმიდა. და უდაბნოს ყოფითა და უხილაობითა პირთაჲთა ალი საჭუმისისა მის ვნებათაჲსა სრულიად დაშრიტა, ვიდრეღა სრულიად ავლად და მტუერად გარდააქცია იგი.

ხოლო კერპთმსახურებასა, რომელ არს ვეცხლისა და ოქროჲსა სიყუარული, სასოებითა ღმრთისაჲთა და უპოვარები-

სა სათნოებითა ახოვნად მძლე-ექმნა; და დაჯსნილობად სულისად საწერტელითა ჳსენებისა სიკუდილისადათა უჩინო-ყო. ხოლო სიყუარული ნათესავთად, გინა-თუ სხუათა სოფლისა საქმეთად, უნივთოთა მათ და საუკუნეთა საქმეთა ჳსენებითა დაჰჳსნა და წარდეენა. ხოლო მძლავრებად გულისწყრომისად პირველვე მოკლულ იყო მის მიერ მახვლითა მით მორჩილებისადათა. და დაყუდებისა და დუმილისა სიმრავლითა მაჩუენებლობისა და ზუაობისა ბადენი განხეთქნა.

ვინ გამოთქუას ღირსად მისისა მის სიმდაბლისა საზომი, ანუ სრულისა მის სინმიდისა მისისა სიმალლჳ, რომელი დაინყო მორჩილებისა ბესელეელ, ხოლო აღასრულა ზეცისა იერუსალჳმისა უფალმან მოსლვითა თჳსითა, რომლისა თჳნიერ არა დაეცემის ეშმაკი და მრავალღონენი იგი ძალნი მისნი.

სადა დავანესო ჩუენსა ამას გვრგვნისა თხზვასა შინა ცრემლთა მისთა წყაროდ? საქმჳ, რომელი არა-მრავალთა თანა არს? რომლისა დაფარული სენაკი აქამომდე ჳგიეს, ქუაბი მცირჳ ადგილსა შინა კლდოანსა, რომელი შორავს სენაკსა მისსა მცირედ, რომელ ოდენ ჳმად არა ისმოდა. ხოლო მახლობელ იყო იგი ცათა გოდებათა მისთა ჳმამალლობითა, აღვიდოდა ლოცვად მისი სასმენელად ღმრთისა. უმჳურვალეს იყვნეს ცრემლნი მისნი მათსა, რომელნი მახვლითა დაიჭრებოდინ, ანუ ცეცხლითა შეინუვოდინ, ანუ თუალთა ვინ აღმოჰჳდიდეს.

ხოლო ძილსა იჳუმევედა, რადათა ოდენ გონებასა მღჳძარებისაგან ფრიადისა არა ევნოს, და უწინარეს ძილისა ფრიად ილოცის, და წერნ წიგნებსა, რამეთუ ესე აქუნდა ჳელთსაქმარად, დამჳსნელად მოწყინებისა. ხოლო სრბად მისი ყოველივე იყო ლოცვად მაღალი და ღმრთისა მიმართ ტრფიალებად უზომოდ, რამეთუ ღამე და დღჳ სინმიდითა მით ქალწულებისადათა განწმედილსა სარკესა – სულსა – შინა თჳსსა ხედვიდა მას და არა განძლებოდა ხედვითა მისითა, რომლი-

სათვსცა შური აილო ძმამან ვინმე, სახელით მოსე, ევედრა, რადთამცა იქმნა მონაფე მისა, ჰმსახურებდამცა, რადთა ისნაოს მისგან ჭემმარიტი იგი საღმრთოდ სიბრძნე; და აღძრნა მრავალნი მეოხებად მისა მიმართ, რადთა აღუსრულოს თხოად მისი. ხოლო შეინყნარა იგი ღმერთშემოსილმან მან ვედრებისა მისისათვს და ასწავებდა მას ყოველსა კეთილსა.

და დღესა ერთსა უბრძანა ნეტარმან მან ძმასა მას მოსეს, რადთა მოქმნას ქუეყანად მცირე ბოსტნად სამხლედ. ხოლო იგი წარვიდა ადგილსა მას, რომელი უბრძანა და აღასრულებდა სიტყუასა მისსა. ხოლო ვითარცა იყო შუადღე და განძლიერდა სიცხე, მივიდა მოსე ლოდსა დიდსა ქუეშე და მიიძინა. ხოლო უფალმან, რომელსა არავისი ჰნებავს შენუხებად მონათა მისთავანისად, უსწრა შეწევნად მისა, რამეთუ იყო რად ნეტარი იოვანე სენაკსა თვსსა და ილოცვიდა, შეიპყრა იგი ძილმან, და იხილა ვითარცა კაცი ვინმე მღდელი შუენიერი, რომელი განაღვძებდა მას და აყუედრებდა ძილისა მისთვს და ეტყოდა: „შ, იოვანე, ვითარ უზრუნველად გძინავს, ხოლო მონაფე შენი მოსე ჭირსა შინა არს?!“ და მეყსეულად განიღვძა და მოწფისა თვსისათვს ილოცვიდა. ხოლო ჟამსა მიმწუხრისასა, მორადვიდა იგი, ჰკითხვიდა მას, ვითარმედ: „ნუუკუე ჭირი რადმე მოიწია შენ ზედა, შვილო?“ ხოლო მან ჰრქუა მას, ვითარმედ: „ლოდსა დიდსა ეგულეობდა დაცემად ჩემზედა, მამაო, რამეთუ ქუეშე მისსა მეძინა. არამედ ჳმად შენი მესმა, ვითარმცა მიწმობდი, და ესრეთ გამოვედ სრბით ადგილისა მისგან, და გამორადვედ, მეყსეულად დაეცა დიდი იგი ლოდი“. ხოლო მდაბალმან მან გონებითა არად უთხრა მას ხილვისა მისგან, არამედ ფარულად ღაღადებითა სიყუარულისადთა სახიერსა ღმერთსა უგალობდა.

ხოლო იყო ნეტარი იგი სახე კეთილისა და მკურნალ ნყლულებათა სულიერთა. ამისთვსცა მოოდესმევიდა დიდისა მის მიმართ მონაზონი ვინმე სახელით ისაკ, რომელი

იმძლავრებოდა ბრძოლათაგან ჯორჯთაგან და სულმოკლე-ქმნილ იყო იგი ბრძოლად მათდა. და მოუჭდა ღმერთშემოსილსა მას და გამოუცხადებდა მას ბრძოლათა მათ ცრემლით და ტირილით. ხოლო სარწმუნოებად მისი დაუკვრდა ნეტარსა მას და ჰრქუა: „დავდგეთ ორნივე ლოცვად, საყუარელო!“ და ვითარცა აღასრულეს ლოცვად და მოიდრიკნა მუჭლნი ისაკ, მაშინ აღასრულა ღმერთმან „ნებად მოშიშისა მისისად“ (შდრ. ფსალმ. 144,19) სიტყვსაებრ დავითისა. და გუელი იგი ივლტოდა ლოცვითა განდევნული, ხოლო სნეული იგი ხედვიდა თავსა თვსსა განკურნებულად და ჰმადლობდა მადიდებელსა მას მადიდებელთა მისთასა და თაყუანის-სცემდა მკურნალსა მას.

ხოლო ვიეთნიმე კაცნი, შეპყრობილნი შურითა, მრავალმეტყუელად უნოდდეს მას და მზუაობრად, რომელნიცა საქმით განსწავლნა, რადთა დაარწმუნოს, ვითარმედ ყოველივე ძალ-უც განმადლიერებელისა მისისა ქრისტეს მიერ, და დადუმნა სწავლისაგან წელიწად ერთ, რამეთუ ყოველნივე მისა მივიდოდიან, ვითარცა მკურნალისა მიმართ და განათლდებოდიან. ხოლო მაშინ დადუმნა, ვიდრემდის თვთ მამრალობელნი იგი მვედრებელ იყვნეს მისა და იტყოდეს, ვითარმედ: „წყაროჲ სარგებელთა სულისათა აღმომდინარჲ დაყოფილ არს და წარწყმდების მრავალთა ცხობებაჲ“. და ესრეთ, მრავალთა მიერ იძულებათა დაემორჩილა კუალად, და იყო ვითარცა პირველ – ასწავებდა და განანათლებდა ყოველთა. და ესრეთ, ხედვიდეს რაჲ ყოველნი სათნოებათა მისთა სიმრავლესა და მოძღურებისა მისისა სიღრმესა, შემდგომად ორმეოცისა წლისა დაყუდებისა მისისა, ვითარცა ახლადგამოჩინებული მოსე, იძულებითა დიდითა წინამძღურობასა ძმათასა აღიყვანეს მონაზონთა მათ სინისათა და ბრწყინვალჲ იგი სანთელი სასანთლესა ზედა წინამძღურობისასა აღამალლეს. და არა სცთეს, რომელთაცა მეორედ მოსედ სახელ-სდგეს მას, რამეთუ იგიცა შევიდა მთად უხი-

ლავსა მას ნისლსა და მოილო ღმრთივწერილი რჩულისდებად, და სიტყუთა ღმრთისაჲთა აღალო პირი და მიილო სული, და აღმოთქუა სიტყუად კეთილი, და უფროჲსლა სიტყუანი კეთილისა მის საუნჯისაგან გულისა მისისა.

და ესრეთ აღასრულა წმიდაჲ იგი ცხორებაჲ მისი წინამძღურობასა შინა ჭეშმარიტთა მათ ისრაიტელთა, რომელ არიან მონაზონნი, და მიიცვალა ღმრთისა სასუფეველად ცათად. ერთითა ოდენ არა იქმნა მსგავს მოსესა, რამეთუ არა მოინია მის ზედა ვერშესლვაჲ ზეცისა იერუსალჴმსა, ვითარ-იგი მოსე ქუეყანისა იერუსალჴმსა ვერ შევიდა, არამედ მიინია ესე ზეცისა მას იერუსალჴმსა დიდსა მასვე მოსეს თანა.

და მონამე არიან სათნოებათა მისთა მრავალნი, რომელნი ცხონდეს საღმრთოთა მათ სიტყუათა მისთა მიერ და ცხონდებიან, და რომელთა უხილავს იგი და იცნობენ.

მონამე არს მამად დავით, განშორებული, სიბრძნეთა და ცხორებასა მის ნეტარისასა, მონამე არს კუალად თვთ ნეტარი იოვანე ჩუენ რაითელთა მწყემსი, რომელიცა ევედრა ღმერთშემოსილსა მას, რაჲთა დაგვიწერნეს სწავლანი მონაზონებისანი. და გარდამოჴდა ახალი იგი ღმრთისმხილველი ჩუენდა მომართ გონებითა მთით სინით, და გჴრუენნა ჩუენ მანცა ღმრთივწერილნი იგი ფიცარნი, რომელთა შინა წერილ იყო გარეთ სწავლანი საქმისანი და შინაგან – სწავლანი ხედვისანი, სადიდებელად ღმრთისა, რომლისაჲ არს დიდებად, აწ და მარადის და უკუნითი-უკუნისამდე. ამინ!

ებისტოლწ

წმიდისა მამისა იოვანე რაითელ მამასახლისისა
სანატრელისა იოვანეს მიმართ,
სინელ მამასახლისისა

ღმრთისანატრელსა, ანგელოზთა თანასწორსა, მამასა მამათასა და მოძღუარსა ჩუენ ყოველთასა, ცოდვილი იოვანე რაითელ მამასახლისი უფლისა მიერ გახარებ!

უნყით ჩუენ, გლახაკთა ამათ, შეუორგულელებელი შენი მორჩილება სხუათა ყოველთავე სათნოებათა თანა, და უფროდსა, სადა ღმრთივმოცემულისა მის შენდა ტალანტისა აღორძინებად და განმრავლებად იქმნებოდის. ამისთვისცა მოუწერთ სინმიდესა შენსა სიტყვსა მისებრ წერილისა, რომელი იტყვს, ვითარმედ: „ჰკითხე მამასა შენსა და გითხრას შენ, და მოხუცებულთა შენთა გაუნყონ შენ“ (სჯულ. 32,7). ამისთვისცა, ვითარცა ზიარსა ყოველთა მამასა, და მოხუცებულსა უფროდს ყოველთასა მოღუანებიტაცა და სწავლულებითა, და მოძღუარსა კეთილსა, ვევედრებით სათნოებათა შენთა სიმალლესა, რადთა მოგვიწერო ჩუენ, უსწავლელთა ამათ, რადიგი ღმრთისმხილველობასა შინა, მსგავსად დიდისა მოსესა, მაგასვე მთასა ზედა გიხილავს. და ვითარცა ფიცართა სულიერთა შინა, შენ მიერ აღწერილსა ნიგნსა შთანერენ სწავლად ახლისა ამის ისრაჴლისა, რომელნი აწლა გამოსრულ არიან უხილავთა მათ მეგუბტელთა და ზღვსაგან ამის სოფლისა.

და ვითარცა-იგი კუერთხისა წილ ღმრთისმეტყუელიტა მაგით შენითა ენითა მადლიტა ღმრთისადატა, მრავალნი სასწაულნი გიქმნიან და მრავალნი გიწსნიან ზღვსაგან ამის სოფლისა, და აწცა ნუ უღირს-გუყოფ, გევედრებით, არამედ რადიგი შეჰგავს მონაზონთა ცხორებასა, აღწერე კეთილად უფლისა მიერ, ვითარცა დიდმან მოძღუარმან, ყოველთათვს, რომელნი შემოვიდენ ამას ანგელოზებრსა მოქალაქობასა.

და ნუ ჰგონებ, თუ ზაკუვით და ორგულებით ვიტყვით სიტყუათა ამათ! რამეთუ უწყი, წმიდაო მამაო, ვითარმედ შორს არს ჩუენგან ესევეთარი საქმე, არამედ ვითარცა არს ქვეშარიტი და ყოველთა მიერ რწმუნებული, ვიტყვით. და ამისთვისცა ვესავთ ღმერთსა, ვითარმედ ადრე მოვიხუნეთ, რომელთაცა მოველით სულიერთა ფიცართა, რაათა უძლოდინ უცთომელად ყოველთა, რომელნი შეუდგენ მათ, და რაათა იყვნენ სწავლანი იგი, ვითარცა კიბე აღმყვანებელი ზეცისა ბჭეთა ყოველთა, რომელნი ისწრაფდენ მუნ აღსლვად, და რაათა დაუყენებელად წარავლნე იგინი სწავლითა შენითა სულთა მათგან უკეთურთა და სოფლის მპყრობელთა ბნელისათა და მთავართა ჰაერისათა.

რამეთუ უკუეთუ იაკობ ცხოვართა მწყემსი იყო და ესევეთარი საშინელი ხილვად იხილა კიბესა მას ზედა, არა უფროხსად შენა, რომელი-ეგე სიტყვერთა ცხოვართა მწყემსი ხარ, არა ხილვით ოდენ, არამედ საქმით და ქვეშარიტებით უცთომელი ღმრთისა მიმართ გზად გვჩუენო? და იყოფოდე ცოცხლებით უფლისა მიერ, პატიოსანო და წმიდაო მამაო.

ებისტოლზე

ნეტარისა და წმიდისა იოვანე სინელ მამასახლისისა
იოვანეს მიმართ, რაითელ მამასახლისისა,
რომლისა ზედანერილი ესე არს:
„ფიცარნი სულიერნი“

იოვანე იოვანეს ახარებს!

მოინია ჩუენდა პატიოსანი წიგნი შენი, რომელი, ვითარ-
ცა შეუენოდა უენებელსა მას და სათნოებითა სავსესა ცხო-
რებასა შენსა და წმიდასა მას და მდაბალსა გულსა შენსა,
მოგვიწერე ჩუენ გლახაკთა ამათ სათნოებითა. რამეთუ, ვი-
თარცა მარადის ჩუეულ არს სინმიდზე შენი სახისა მოცემად
ჩუენდა სიმდაბლისა, ამისთვის ჰქმენ ესეცა, რომელ ჩუენგან,
უსწავლელთა ამათ საქმითცა და სიტყვით, ითხოე სიტყუად
სწავლისად და გვიბრძანე საქმზე, უზეშთაესი ჩუენისა ძალი-
სად. გარნა მე ამას ვიტყვ, ვითარმედ: უკუეთუმცა არა შიში
იყო ჩემ ზედა დედისა მისგან ყოველთა სათნოებათადასა, რო-
მელ არს მორჩილება – ნუუკუე განვაგდო უღელი მისი ჩემ-
გან! – არამცა შევჰკადრე საქმესა უაღრესსა ძალისა ჩემი-
სასა.

რამეთუ ჯერ იყო შენდა, ზ, საკვრველო მამაო, რადთა
უკუეთუ ესევითართა საქმეთა გამოეძიებ, მათ მიერმცა ის-
წავე, რომელთა კეთილად უწყიან სათნოებისა საქმზე, რა-
მეთუ ჩუენ ჯერეთ მოწაფეთა საზომსა ვართ და არა მოძ-
ლუართასა. არამედ, ვინაფთგან ღმერთშემოსილნი მამანი
და მოძლუარნი მორჩილებისანი მორჩილებად ამას იტყვან,
რადთა ძალისა უზეშთაესთა საქმეთა შეუორგულებლად
ჯელ-ჰყოფდეს კაცი სიტყვსათვს წინამძლუართადასა, ამისთვის
უზეშთაეს ძალისა ჩემისა საქმესა სიმდაბლით ჯელ-ვყავ,

არა-თუ რადთამცა შენ რადმე საჭმარ გეყო ჩემ მიერ თქუმული ესე: რამეთუ უწყი მეცა, ჰ, წმიდაო მამაო, და ყოველთა, რომელთა თანა არს სიბრძნე გონებისაჲ, ვითარმედ წმიდა არს გონებაჲ შენი ყოვლისაგანვე სიბნელისა ვნებათაჲსა და დაუყენებელად მივალს საღმრთოსა მას ნათელსა თანა და მის მიერ განბრწყინდების. არამედ, რამეთუ სიკუდილსა მას ურჩებისასა ვეშიშვოდე, ამისთვის მორჩილებად მოვედ ბრძანებისა შენისა წმიდისა, შიშით და სურვილით, ვითარცა მორჩილი ერთგული, და მონაჲ გლახაკი და უჭმარი – მხატვარისა ჯელოვნისაჲ, მცირედითა ამით და უნდოთა გულისჯემის-ყოფითა ჩემითა და ჯმანუღილითა სიტყუთა; მელნითა ოდენ ცხოველნი სიტყუანი გამომისახავნ, ხოლო შენდა დამიტეობიეს, ჰ, მოძღუართა წინამძღუარო, რადთა შენ კეთილად შეამკო და განაცხადო ჩემ მიერ გამოსახული ესე, და ნაკლულევანი ყოველივე, ვითარცა აღმასრულებელმან სულიერთა ფიცართამან, სრულ-ყავ.

ხოლო ვითარცა ვთქუ, არა-თუ შენდა მომართ სწავლად წარმომიცემია აღწერილი ესე – ნუ იყოფნი! (რამეთუ შენ, წმიდაო, ძალ-გიც მრავალთა და თვთ ჩუენდაცა სწავლად და დამტკიცებად საღმრთოთა შინა საქმეთა და სწავლათა), არამედ საღმრთოჲსა მაგის კრებულისა მომართ მომინერიეს, რომელი ჩუენ თანა არს მორჩილებასა შინა შენსა, ჰ, მოძღუართა მოძღუარო! რომლისათვისცა შენითა და მათითა ლოცვითა და სასოებითა უფლისაჲთა აღვსუბუქენ მცირედ სიმძიმისაგან უსწავლელობისა, და კალმისა ჩემისა აფრად აღვჰმართე, და საჭჳ ჩუენისა სიტყუსაჲ მიმიცემიეს ჯელთა ლოცვათა თქუენთაჲსა, და ვინყებ სიტყუად სიტყუსათს თქუენისა.

ხოლო ვითხოვ ყოველთაგან, რომელნი მიემთხვნენ სიტყუათა ამათ ჩემ მიერ თქუმულთა, უკუეთუ ვინმე სარგებლისა რადმე სიტყუად ჰპოოთ მათ შინა, ნაყოფი მისი ჩუენი-

სა მის წმიდისა მამისად შეჰრაცხეთ, რომელმანცა გვბრძანა ამისი ქმნად. და მე ჴელყოფისათჳს ოდენ მილოცეთ და ნუ სიტყუათა ამათ ხედავთ, რამეთუ უნდონი არიან ჭეშმარიტად და ყოვლითავე უსწავლელობითა სავსენი. არამედ გულსმოდგინებისა ჩემისათჳს მილოცეთ, რამეთუ არა სიმრავლისაებრ ძლუნთა და შრომათაჲსა, არამედ სიმრავლისაებრ გულსმოდგინებისა მიაგებს ღმერთი სასყიდელსა, რომლისაჲ არს დიდებაჲ უკუნითი-უკუნისამდე. ამინ.